

Nro. 34.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden Aprilis 29 ik napján
1806 - ik elztendőben..

B é t s.

Felséges Urunk ö Cs. és Cs. Kir. Felsége, Graf
Gyulay Ignátz, Horváth országi Bán, és Cs. K.
Feldmarschal - Lieutenant Urat, egy Magyar gyalog
Regementnek tulajdonosát, a' Mária Therésia Vi-
tézi Rendjének Komendatorát, mind a' maga mind
pedig öseinek a' Király és Státus eránt bizonyí-
tott érdemeire nézve Belső Status Tanátsoffá tenni,
kegyelmesen méltoztatott,

N é m e t O r l z á g.

Aprilis 7 - kén ilyen tábori szolennitások men-
tek véghez a' *Swéd* fő hadi szálláson *Greifs-*
walde mellett: —

„Az egész sereg egy végzetetlen térségre szállott-meg, a' hova Király 11 órakor érkezvén-ki, Gen. Báró *Armfeld*, a' ki a' seregeket rendbe állította vala, azoknak ezen alkalmatossággal való vezérléseket ő Felséginek által adta. A' Király a' seregek lineájának közepéhez menvén, egy négy-szegű csoportnak formálása eránt a' rendeléseket kiadta, 's ezzel egy beszédet intézett seregeihez, a' melyben ekképpen fejezte ki magát:

„Én titeket, Vezérek és Katonák! minnyajotokat ide öfzse gyűjtöttelek, hogy azon buzgóságtokkal való megalégedésemet, a' mellyel magát kiki közlülöleték megkülömböztetni iparkodott, kijelentssem. Hogy a' környülállások engemet megakadályoztattak ez ideig abban, hogy véletek egygyütt annak a' nagy czélnak megfelelhessék, a' melyre nézve benneteket ide hoztalak: ebben az Isteni gondviselésnek hatalmát tartozunk megismerni, 's magunkat az ő rendeléseinek, önön magunknak megtagadásásával alájok adni. Fenn tartottátok ti tsakugyan a' Swéd seregeknek betsületeket olyan módon, mint azt őseitektől örökség szerént által vettétek. Mostanában vizsza hoztalak azon tartományba benneteket, a' mellyet oly ditsőfféges módon foglaltak el őseitek. Tsak azok a' mi fegyveres társaink nintsenek még itt, a' kiket én az én Szövettségesemnek az Anglus Királynak tartománya (*Lauenburg*) védelmezése végett hátra hagytam vala. Adjunk háliát tehát annak a' Fő Hatalmasságnak, a' ki minket ezen veszedelmes időben ilyen látható módon védelmezett. Egész háládatosságotokkal áldozatok néki ezen kegyelmességiért, és esedezzetek azon se-

gedelmiért, hogy bennünket a' betsület és virtus ösvényérül eltávazni soha ne engedjen."

Ezen beszédnek elhalgatása után az egész sereg ezen kiáltást sokszorozta : *Isten tarsd meg Királyunhat!* a' mellyel a' papok a' katonaság négyflegü sorai közzé bémenvén, rendes imádságaiknak tartásához fogtak.

Az imátkozás után az egész sereg a' Király előtt maschérozott el. A' Király estvéli 9 órakor érkezett vissza *Greifswald*ba egész flábjával; a' hol az egész város meg volt tiszteletére világoztattva, &c.

Aschaffenburgból April 16-kán. *Dármstadt* felől nagy számú Frantzia lovasfág érkezék ma ide, a' melynek további czélozása felől még eddig semmi bizonyost nem tudunk.

Frankfurt, a' Ménus mellett, April. 17 kén. Az *Isenburgi* Hertzeg, a' ki egy gyalog Regementet állított a' maga neve alatt a' Frantzia Császár szolgálatjára; és a' ki most Párisban tartozkodik, látván hogy a' gyalogság' kiállításában boldogulhat, arra ajánlotta magát ismét; hogy egy lovas Regementet is fog állítani ugyan azon szolgálatra. — Az *Osnabrückből* jött tudósítások szerint, egy idő óta néhány Frantzia tisztek jelentek ott meg mint Biztosok.

Norinberga, Aprilis 18-kán. A' Pruszus seregek, városunknak azon birtokaikba, mellyeknek neveik *Betzenstein, Hiltoltstein,* és *Græfenberg*; és a' mellyek városunk környékének a' *Bayreuthi* Fejedelemség felől való határait formálják, bészállván, azokat véletlenül elfoglalták.

Norimberga, Aprilis 13 kán. A' *Bayreuthi* Pruszsiu Komandirozótól Gróf *Tauenczientöl* egy jelentés érkezék - bé Magistratusonkhoz, a' melly által azt adatja tudtára, hogy *Betzenstein*, *Hipolstein*, és *Græfenberg* nevű birtokainkat azért a' boszszúságtételért foglaltatta legyen el, a' mely a' Pruszszus fegyveres népen *Betzensteinban* az által tétetett, hogy egy Pruszsziai formaruhában lévő *Kraus* nevű katona, a' mellett hogy Pruszsziai szabadságlevél volt nálla, elfogattatott és vason *Norimbergába* vitetett.

Vévén Magistrátusunk ezen jelentést, azonnal ilyen hirdetést intéze városunk lakosaihoz: — „Ö (t. i. ezen Magistratus) leirhatatlan bámúlással értette, hogy a' Pruszszus fegyveresek a' nevezett helységeket elfoglalták, valamint szintén azt is, hogy *Betzensteinból* egy *Strázsamestert* két katonákkal egyetemben, *Bayreuthba* vittek. Musketéros *Kraus* *Norimbergai* születésű; a' *Norimbergai* szolgálatból tsak tavaly szökött el; 's mostanában önként jött vissza *Betzensteinba*, hogy ismét *Norimbergai* szolgálatot vállaljon, &c.“ — A' *Pruszszus* Komendánsához Gróf *Tauenczienhez* egy követtséget küldött által a' Magistrátus, hogy ezen környülállásokra nézve hivassa vissza a' Pruszszus katonaságot a' *Norimbergai* helységekből.

A' Magyar Kurír is kiadta vólt néhány hetekkel ez előtt Pruszszus Minister *Hardenbergnek* egy levelét, a' mellyet ő a' *Berlinben* lévő Anglus Követhöz Lord *Harrowbyhez* intézett volt, és a' melly az akkori időkre nézve volt nevezetes, midőn tavaly Deczemberben ugyantsak Pruszszus Minister Gr. *Haugwitz* a' *Frantzia Császár*

fő hadi szállásán megjelenvén, azokat az alkudozásokot folytatta, a' mellyeknek már most látszanak lassanlassan a' következései. Ezt a' levelet azután a' Párisi *Moniteur* is kihirdetvén, sok tekintetben nevezetes jegyzéseket tett utánna. Erre a' *Moniteur* kiadására mostanában ismét terjesztett *Minister Hardenberg* a' Berlini Udvari Ujjság által egy előadást a' világ' eleibe, a' melyből azt is által lehet látni, hogy a' *Moniteur* jegyzései miket foglaltak volt magokban. Így következik a' *Minister Hardenberg* előadása: — „

„A' Martzius 21-kén kijött *Moniteur*, midőn az én Deczember 22 kén 1805 ben, az akkori Berlini Anglus *Minister*hez *Lord Harrowby*hez intézett levelemet kiadta, egyszersmind az eránt is megfollított engem', hogy mondanám meg, hogy valóságos eredeti levelem volt - é a' nékem, vagy nem? és külömbkülömbféle jegyzéseket is vetett utánna.

„Egy Státus' emberinek állapotját különösön terhesíti egyebek között az a' kötelesség, hogy ő sokszor akkor is halgatni kéntelenítettik, midőn tselekedetei rossza magyaráztatnak, vagy, midőn őtet rágalmazzák.

„Azonközben mind Királyomnak mind magamnak tartozom azzal, hogy kinyilatkoztassam, hogy az a' levél, ámbár a' kihirdettetéskor néhány fontos kifejezéseit megváltoztatták, valósággal hivatal szerént és a' Király' parantsolatjára irattott — a' Királyra nézve azért tartozom ezzel a' nyilatkoztatással, minthogy a' Berlini Udvarnál, akár, miként legyen a' *Moniteur* az itt lévő Kabinétomi rendtartásról tudósítatva, ilyen lépése-

ket tenni, mint ezen levélnek írása, nem szabad a' Királynak előre való tudta és akaratja nélkül — magamra nézve pedig azért, hogy el nem nézhetem lágy melegséggel azt, hogy alkalmatosnak tartsanak arra, hogy hivatalom ellen való dolgot követhessenek el, vagy hogy azzal veszedelmeztessem magamat, hogy a' Király nevében valamint tsinálják olyant, a' mit az után a' Király által hibásnak tartatni szemléllyek.

„Decz. 15-kén Berlinben sem a' Király sem más valaki nem tudhatta telyességgel, mitsoda alkura lépett Gr. *Haugwitz* ur Bétsben, minthogy arról csak Berlinbe való hazaérkezésével tett és csak szóval való tudósítást, a' mely December' 26-kán történt. Mint én a' Lord Harrowbyhez intézett levelemben egyenesen kifejezve irtam, Berlinben tökéletes bizonytalanság uralkodott a' Frantzia Császár' czélozásai eránt: a' táborok mint két részről hadi lában állottak a' tsatározó mezőn. Generálmajor *Pful* ur a' Frantzia fő hadi szállásra küldetett vala Gr. *Haugwitz* urhoz, hogy arról a' interimális egygyezés állapotjáról, a' mely az én Lord Harrowbyhez intézett levelem tárgya volt, 's a' melynek ugyantsak Gr. *Haugwitz* ur volt az első javaslója, őtet tudósítsa. *Pful* ur előltalálta ezen Ministert, a' ki már vizsgálva felé jött a' meghatározott egygyezéssel, a' melyhez képpesi tehát természet szerént el kellett mulni az előbbeni interimális egygyezésnek. Ezekben áll a' történeteknek valóságos mivoltok, 's ezekből lehet a' *Moniteur* jegyzéseit részrehajlás nélkül megítélni. —

„Én az én Királyom és a' Pruszszus nemzet

előtt való jó nevemben, ezeknek erántam való bizodalnokban, 's a' tiszteletre méltó idegeneknek, a' kik közzé számlálom örömmel a' Frantziákat is, jó gondolkodásokban helyheztetem betsületemet. Én nem születtem ugyan Pruszziában *) , hanem hazafiui indulatomra nézve egy ide való születésü embernek sem engedek, 's az ide való hazafiui just rész szerént szolgálataim, rész szerént pedig az által tettem tulajdonommá, hogy örökös vagyonomat ide hoztam által, és itt birtokossá lettem. Ha szintén katona nem vagyok is, tsak ugyan érzem, hogy katonaságra sem volnék méltatlan, ha a' Végezés arra határozott volna, hogy Királyomat, annak jussait, 's a' Státus' bátorságát, méltóságát, és betsületit, fegyveres kézzel kelljen oltalmaznom. Ez a' felelet a' Moniteur jegyzéseire. Egyéb eránt éngemet sem az ujjságokban kijövö irkálások, sem a' kiadóknak jegyzéseik betsületemtől meg nem folytának.

Berlin, April. 13-kán. Az itt lévő Anglus Követ *Jackson* ur, nem tsak szállásáról mondottle, hanem rakodni is elkezdett, a' melyből azt hozzák ki a' Berliniek, hogy ötet butsozás nélkül fogják minden órán elfzalasztani. — Hogy *Hardenberg* ur a' Ministerségből kilépett, azt minnyáján igen sajnáljuk. Méltán lehet gondolni, hogy Gróf *Haugwitz* ur, a' ki azokban a' félelmes időkben is, midön tavaly a' Pruszsziai sere-

---

*) Azt is mondotta volt a' Moniteur Minister *Hardenberg*ről, hogy Londonban nevedett volna, &c. &c.

gek hadi lábra állittattak vala, szünet nélkül a' Frantziákkal való sz vetts get javasolta, leszen Külső dolgokra  gyel  Ministerr .

Frantzia Ország.

Lille vagy *Ryssel* városából April. 9-k n. Itt egy leveg i  taz  igen szerentsétlen módon vette véget életének Aprilis 7 k n. *Mosment* a' neve a' szerents tlennek. Mostanában a' 9-dik és utólsó leveg i  taz s t tette. A' hirdetőt kiadv n, a' nevezett napon reggel a' maga leveg i golyobiss nak az ahoz kivántató g z által való felpuffaszt s hoz hozzá fogott; déltájban mindenek k lzen váltak; az  g tiszta volt, a' nap szépen sütött; minden környülállások egy leg jobb kimenetelű leveg i  taz s l biztatták a' már néhányszor próbált ifiut. A' sok nézők  ltsze gy leke v n, a' b tor ifiú b  l hajotsk j ba a' golyobis alá; dits  módon fel emelkedik a' levegőbe, noha egy kevéssé nagyobb sebességgel, mint szokás, és felmenetelek zben, z szl j nak, a' melly a' Császári arany S ssal ékeskedett, módos hajtogatása által köszönti a' tapsoló közönséget, 's az után a' sz lment ben folytatta útját. Bizonyos magoss gra érkezvén, egy állatot az ugy nevezett *parachut* segedelmivel szerentsésen lebots tott a' földre, oly serelem nélkül, hogy kár volt magának ugy le nem j ni. Egy  ra tájban éppen a' város felibe hozta a' sz l, de ismét hirtelen d l felé láttatott fordúlni. Azonk zben egy világos pontotska tűnik a' magoss gban a' nézők' szemibe, mint egy tündöklő csillag, de a' mellyet tsak hamar azon z szl n k lenni esmérték a' nézők, a'

mellyet a' hajós, felindulásakor a' kezében tartott. A' zászló lassan-lassan le felé, a' golyobis ellenben ekkor, valami egyfertálykor a' kettőre, hirtelen olyan magosságra emelkedett, hogy egy emberi szem által sem láttatha ott többé, a' mely után a' nézők nagy meglepéssel haza kezdettek takarodni. Azonban látják, hogy egy ifiu a' hajós' zárlaját épségben hozza, mint mondta a' város sántzáról; öszsze szalad a' sokaság, bámul, várja a' történet' kimenetelét, 's melly igen elrémül, midőn valaki, a' kevés minutákkal az előtt a' levegőben ide 's tova ditsöffégesen evező hajóft, rettentő módon tsak nem a' megismérhetetlenségig öszsze romolva véresen a' vár' arkában halva heverni meglátja. Azt mondják a' kik látták életében, hogy szép ifiú volt a' szerentsétlen. —

Mi módon eshetett-ki a' hajótskájából, nem tudhatni. Némelyek azt mondják, hogy igen kicsi volt a' hajója, és semmi karja vagy tartoztatója nem volt, melyre nézve könnyen megeshetett, hogy a' felette nagy magosságbaa mély álom nyomván-el a' hajóft, kibe eredett belölle. Hogy a' zászlóját kezében tartva esett-le, abból akárják kibozni, hogy egymáshoz nem mészze, t.i. a' zászlót fenn a' sántzon a' hajóft pedig benn az árokban találták-meg. Gondólai lehet az is, hogy a' tsónakot a' golyobishoz foglaló kötelek között valamelyik szakadott vagy oldott el, és úgy bukant-ki szegény *Mosment* belölle. Talám ha a' golyobist megtalálják valahol, annak állapotjából hozza lehet vetni, mi okozta a' szerentsétlen esetet: melyre nézve kihirdettetett, hogy a' ki megtalálja szorgalmatosan vizsgálja meg és jegyez-

ze fel, hogy milyen állapotban lesznek annak minden kötelei és egyéb részei.

Az Északi Német Birodalomban lévő ugy nevezett *Hanse*, egész függetlenségben és szabadságban élt kereskedő városok' ügyét, mostanában magok a' Frantzia Birodalom béli kereskedő nagyobb városok kezdték felvenni a' magok Császárjok előtt. A' *Bordeaux* béli kereskedőknek nevezben ilyen előadás jött-ki a' Frantzia Ujsságokban: — „

„Tsak a' *Hanse*-városok azok, a' melyek a' Német Birodalomban még eddig a' magok függetlenségeket és szabadságokat megtartották: és hogy tovább is megtarthassák, 's egy Hatalmasság által is, mint meghodoltatott birtokok, el ne foglaltassanak, azt a' mi tulajdon javunk is kívánja. Midőn a' tengeri hadakozások miatt a' tengeren való kereskedés félbe szakad, akkor ezeknek *neutrális zászlók* alatt szokunk a' Státusoknak ezen betegségekre nézve, néminémű vigasztalást venni. Az ő közbenjövetelek nekünk ilyenkor igen szükséges szokott lenni. Semmi tekintetben valami félelmet nekünk ők nem okozhatnak, a' melyre nézve őket a' magok virágzó állapotokban védelmezni és fenntartani veszedelmes lehetne. Ők minden nemzeteknek használhatnak, a' nélkül hogy valamelyiknek ártathatnának. Szükséges volna tehát ugy bánni ezekkel a' városokkal, mint az olyan nemzetekkel, a' mellyekhez legnagyobb kedvezéssel viseltetünk.“

Azt mondják, hogy *Nantes* és *Lyon* városaik is hasonló előadásokat adattak-ki ezen tárgyra nézve a' közönséges levelekben, és valamint

Bordeaux, úgy ezek is a' Császárhoz folyamodtak volna az említett Német Kereskedő városoknak a' magok függetlenségeiben való megtartatások végett.

* * *

Végezete a' Frantzia Császári Familiát illető Dekretomnak: —

„Ötödik Titulus. A' Familia Tanácsáról.

33) Tz. A' Császár mellett leszen egy Familia Tanács, a' melly, a' 10-ik, 11-ik, és 13-ik cikkelyekben előadatott foglalatosságai mellett, ítéletet teszen — 1)ször, azokban az esetekben midőn a' Princzek és Princznék ellen olyan vádak fordulnak elő, a' mellyek az ő tulajdonságok és a' 12-ik esztendőben Floreal 28 kán költ Konstitutió onális Aktának 101-ik Cikkelye szerént, a' közönséges Itélőszék eleibe nem tartoznak — 2)ször, az olyan tettekre nézve, a' mellyek tsupa személyt illető dolgok és vagy a' Princzek és Princznék által vagy ezek ellen követtettek el. Egyebek a' közönséges Itélőszék eleibe tartoznak. — 34) Tz. A' Familia Tanácsában a' Császár, és ennek jelen nem létében a' Birodalom Fő Kanczellariussa ül-elől, a' ki annak mindenkori tagja. Rajta kívül áll továbbá ezen Tanács, egy Császári Princzből, a' kit a' Császár nevez. ki, a' Birodalom Dignitáriussai között az idsjére nézve leg első Hertzegeből, a' Birodalom' leg idősebb Marschaljából, a' Szenátus Kanczellariussából, és a' Cassations-Itélőszék első Elölülőjéből. Az Ország Fő Birája és Justiczminister közönséges Ministeri, a' Császári Ház Titoknokja pedig Irói szolgálatot tesznek ezen Tanácsban. Minden ide tartozó irások a' Császá-

ri levelesházba tétetnek-le. — 35) Tz. Az ezen Tanács eleibe tarozható dolgok leg előbb a' Fő Kancellariusnak jelentődnek-bé, a' ki arról leg fellyebb 8 napok alatt tudósítani tartozik a' Császárt, és tölle további rendelést veszen. 36) Tz. Ha a' Császár azt parantsolja, hogy az Itélőszék eleibe terjesztődjék a' dolog: a' Fő Kancellarius leg előbb megpróbálja az ölszebékéltetést. A' proczelszult, t. i. a' részesekek mondásaikat, kívánságaikat, és feltételeiket, a' Cs. Familia Statutitoknokja irásba veszi. A' részesek' megegyezésének tsak a' Császár' helybehagyása után lehet következése. 37) A' Familia Tanácsa nem tartozik a' proczelszusok közönséges rendjít követni sem annak elintéztetésében (instruálásában) sem az itélettételben: hanem a' részeseket, vagy magok személyekben, vagy pedig meghatalmazott képviselőiket, mindenkor meghalgatni, 's az indító okokat elő hozni tartozik az ítéletben. Az ítéletet egy hónap alatt tartozik kimondani. 38) Tz. A' Familia Tanácsa által kimondatott, ítélet nem vitettethetik a' *Cassations-Itélőszék* eleibe. A' Fő Biro a' Kamara' ajtónállója vagy más kirendelt személy által adatja tudtokra a' peresfeleknek az ítéletet. 39) Minekutánna a' Familia Tanácsa az eleibe terjesztődött panaszt megfontolta és fundamentomosnak találta, tsak arról teszen nyilatkoztatást, hogy az a' személy, a' ki ellen intézve van a' panasz, méltó az ezen tárgy eránt való megintetésre, 's a' dolognak további meghatározását az után egészen a' Császárra bizza. 40) Tz. Ha a' Császár nem találja jónak a' megkegyelmezést, a' tselekedetnek nagyságához képe

pest kimondja arra a' 31-ik tikkelyben meghatározott büntetések közül valamelyiket, sőt általváltoztathatja azt valamelyik Statusfogházba való két éztendeig tartó beárattatásra is.

Hatodik Titulus. 41) Tz. A' Birodalom Nagy Dignitáriussai és Hertzegjei is a' 31 dik tikkely alá tartoznak az abban meghatározott történetekben.

Batava Respublika.

Hága, April 11-kén. Fontos dolog felett tanátkoztak (így szoll a' Hágai Ujjság) tegnap a' mi ugy nevezett *Hatalmas Rendjeink*, és olyan Végrést hoztak, a' melynek nyoma sokáig fenn fog maradni a' mi emlékezetre méltóbb történeteinknek könyvében. — Mi légyen ez a' fontos végzés, jónak találta még most elhalgatni az író. —

Hogy *Lajos Frantzia Császári Princz* nem soká a' mi fejüaké fog lenni, azt még ma is álhatalossággal hiszik lakosaink. A' mi a' békeségnek helyreálltathatását illető remétségünket illeti, ezt még tsak azon az egy környülálláson fundálhatjuk, hogy a' Frantzia és Anglus Külső Ministerek Talleyrand és Fox között, elkezdődött levelezések még nem szakadtak végképpen félbe, noha ezen vékony remétségünket is nem kevésbé gyengítik az e' féle hírek: hogy az Angliai ország-lószék a' maga kikötőhelysiben találtató Pruszszus hajókat bétiltatta; hogy már az Anglus hajók a' mi partjaink mellett 3 Pruszsziai hajót el fogtanak; hogy a' Swéd és Orosz Udvarok, a' mi Respubli-

kánknál lévő Követeiket haza hivatták; 's hogy a' Frantzia Országlószék rendelést adott volna ki az eránt, hogy az *Utrecht*hez nem meláste *Zeist*nál lévő Lógerbe ismét egy Frantzia sereg fogna megtelepedni, 's több effélék. Közönséges leveleinkben a' *Swéd* Királynak egy nyilatkozatása jött ki a' Pruszsziai Udvar ellen, a' melyben kemény kifejezések fordulnak elő.

N a g y B r i t a n n i a.

London, April. 5-kén. Mint valóságot úgy irhatjuk már most, hogy a' kikötőhelyeinkben találtató *Pruszsziai* hajóknak letartoztatások eránt minden kikötőhelyeinkben kiadott a' parantsolat; és hogy a' tengerekre is minden felé elmentek a' rendelések az eránt, hogy akár hol találtatnak a' Pruszszus hajók, mint törvényes ragadomány; fogadtassanak-el: a' melly annyi, mint valóságos hadizenet.

* * *

H i r a d á s.

Vendégfogadók' Arendába botsáttását illető
Híradás.

Gáts mezővárosban Losontzhoz közel Nőgrád Vármegyében, a' hol Sóházon és Postán kívül, még egy Cs. Kir. szabadsággal felállittatott közönséges és finom posztó Fábrika is vagyon, a' mely ott helyben sok száz körülbelől pedig sok ezer kezeket tart fonnivaló munkával *Gáts*ról osztatván azoknak ki a' gyapjú,—ezen városkában vannak két Vendégfogadók, a' melyeket a' Gr. For-

gácsné ő Ńga uradalma béli tisztség árendába ad ki. Az egyik Vendégfogadóban, a' Német városban, felyül öt vendég szobája és egy tágas tántzháza van cheztartozó benyílókkal egygyütt, úgy hogy abban Vándorló Nézőjátékosok is játszhatnak mint egy kis Nezőjátékszínen — vagy Teátromban. Földszint van egy Kavéház 's abban egy biliárd, Bormérőszoba, három más szobákkal és két konyhával együtt Vendégfogadós számára valók, Istálló 12—14 lórávaló, szín, Pintze 100 akó borra való, egy kertel együtt ott a' háznál, mind ezek köből építve 's a' tűz veszedelme ellen is bátorságba helyheztetve. — A' másik Vendégfogadó a' városnak Tót részében esik, és egy bormérő 's ivó házból, egy lakószobából konyhából és pintzéből áll. — Továbbá Halits nevű szomszédfaluban és Losontz felé az ország útban is van egy köből épült Vendégfogadó, mellyhez a' nagyobb pintzék a' Várban vagynak. — A' serfözöt és a' pálinka merést Zsidók bírják árendába és így ez az árenda tsak a' bormérésre terjed ki. — Legjobban szeretné az Uraság, ha az a' ki ezeket árendába kivenné tulajdon természetét méretné ki, hogy így a' lakosoknak annál inkább eleget tehetne, 's maga halznát is jobban előmozdítaná. — Az árenda kezdete a' jövő Sz. Mihály napjától számlaltatik 's három elztendőre adatnak ki a' Vendégfogadók. Bővebb tudósítást adhat ezekről Pesti Polgár és Kereskedő *Liedemann Sámuel* Ur, vagy a' Földes Uraság Gátson, a' kiknél az árendálni kívánók magokat Május 15-ikéig legfeljebb is jelenteni ne terhelteffenek.

Másodszori Híradás.

Bizonyos Katholika hiten lévő Fejer személy különös szerentséjének tartja a' Nemesi rangban lévőknek, 's az érdeemes közönségnek értésére adni, hogy tehetségeit, (talentomait) a' köz jó használtatására önként ajálhatja. Oktatását ezen következő tárgyakban fogja folytatni.

1) Az Olvasásban, írásban, és számvetésben —

2) Fejér ruha varrásban és megjelelésben

3) Valogatott kötésben (strikkelésben) és páltza köté készítésben

4) Sokféle Retze kötésben (Hálókötésben)

5) Himezésben (mesterséges kivarrásban) és Tamborirozásban

6) A' Fejérmunkáknak külömbkülömbféle általtörésében (Weisdurchbrochene Arbeit von verschiedener Art)

7) A' Piano - Forte verésnek fundamentomos tanításában

Az illendő élés modjára (kosztra) szállásra főképpen pedig a' jó nevelésre különös szemvigyázása lészzen az említett személynek.

Ha akarmelly Vallásbeli Nemesi Rangból valaki Kisasszonykáját; az érdeemes Közönségből pedig Leánykáját a' fellyül említett tárgyakban kívánná taníttatni, ne sajnáljon a' Veröczei Tiszteletes Predikátorral *Molnár Ferentz* Urral a' ki ezen dolog végett, meg kerestetett bővebben értekezni. A' levelet *p. Vátz* kell Postára utasítani.